

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in žabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odgovredi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije se poštnine proste.

Zopet dva umora.

Na slovenskih tleh sta se v zadnjem času zopet izvršla dva umora, eden pri Sv. Benediktu, drugi pa v Slivnici. Zadnja leta ne mine skoro četrletje, da bi se ne čitalo o kakem novem umoru na Spodnjem Štajerskem, in to mora vsakega pravega slovenskega človeka navdati z žalostjo in z bojaznijo za bodočnost našega ljudstva. Kje so razlogi za obžalovanja vredne čine v novejšem času?

Ko so se po Slovenskem Štajerju začele pred kakimi šestimi leti ustanavljati v prid kmetom različne gospodarske in prodajalne zadruge, tedaj so nemškatarski in nemški trgovci kakor razdraženi gadi vdignili svoje glave, češ, če nam kmet ne bo več polnil malhe, smo izgubljeni! In zadrugam so nasvetovali skoraj same tatinske komije, katerih sami niso mogli več rabiti, in ti komiji so krali kmetom po zadrugah denar kar izpred nosa; priporočali so jim goljufive židovske tvrdke, pri katerih naj jemljejo blago, ter jim odganjali poštene tvrdke z nepovoljnimi poročili o zadrugah; na drugi strani so vsako nerednost, če se je zgordila tudi iz nevednosti, naznanili oblastim, da so bile zadruge in njih voditelji neprestano v kaznih in preiskavah. Tako so jim je posrečilo, da so uničili vse zadruge, ki so se že ustavile, da so zamorili nadaljno zadružno življenje ter dosegli, da kmet sedaj zopet slepo robuje nemškim in nemčurskim trgovcem, da kupuje vse pri njih po ceni, katero blagovolijo oni določiti, in da jim tudi prodaje vse svoje predelke po oni nizki ceni, ki se jim dopada in jim donaša toliko dobička.

Toda kramarski naši nasprotniki so mislili tudi naprej. Da se slovenski kmetje sploh ne bodo nikdar več začeli upirati in se postavljam

na svoje noge, trebalo je, da se vrže med kmety baklja razpora in sovrašta. Kmetje ne smejo misliti na svoj gospodarski napredek, ne na gospodarsko osamosvojitev, ampak drugo vprašanje je treba vreči med nje, zaradi katerega se naj grizejo. In to je narodno in versko vprašanje. In res naši kmetje se ne posvetujejo več skupno, kako bi si svoje stališče izboljšali, ampak oni se prepričajo in sovražijo zaradi ljube nemščine in zaradi svoje duhovščine. Da se ta prepričanje vzdrži, ustanovil se je „Štajerc“. Njegova glavna skrb je skrb za prepričanje. In to tudi on vzorno vzdržuje. Odkar izhaja on, besni po naših okrajih, po naših vaseh, skoraj po vsaki hiši verski in narodni prepričanje. „Štajerc“ napada naše duhovnike in naš jezik, slepi ljud gredu za njim, in prepričanje ne neha.

Da noben prepričanje ne upliva dobro in blažilno na ljudi, je pač znana stvar. Prepričanje predstavlja, posebno če ne obstoji tudi pred svetinjami vsakega naroda, pred vero in jezikom. Zato pa tudi opazujemo zadnjih šest let v okrajih, v katere zahaja „Štajerc“, največjo podivjanost, največ pretepoj in pobojev. Po Pohorju, po Šaleški dolini, po Savinjski dolini, po savinjskih planinah itd., ni veliko „Štajerca“, zato je tudi malokedaj slišati o kakem zločinu. „Štajerc“ slika duhovnike kot največje hudobneže, za to jim „Štajerc“ pristaš noče verjeti, če priporočajo krščansko življenje. „Štajerc“ napada vse, kar se ne vlači po nemčurskih gostilnah, za to pa tudi njegovi pristaši sovražijo vse, kar ni s temi gostilnškimi krogovi v zvezi, in lumpi in zapravljevalci so njihov vzor! Ali se torej kdo čudi, da je toliko podivjanosti med nami, da je toliko pobojev in zavratnih umorov?

Druga kuga pa, ki nam ugonablja sicer tako vrlo in blago slovensko ljudstvo, je na-

rejen šnopsali fuzelj. V Ptiju postajajo vsi žganjarji bogataši, ljudstvo pa, ki kupuje narejen šnops od njih, pada v duševno in gmotno revščino... Ubogo, pridno ljudstvo slovensko, spoznaj svoje sovražnike in poženi jih od sebe!

Rusko-japonska vojska.

Na suhem.

Poročila iz angleškega, oziroma iz japonskega vira prorokujejo bitko, ki se vname v najkrajšem času. Ruske vrste se razprostirajo preko 42 milj od Jekohinga preko Supinghienga do Hejdosiena in so močno utrjene. Japonci prodirajo v treh armadah od Kajuzena, Čauta in Fakumena. Na vzhodnem krilu so se Rusi, ki so se umaknili od Tunvasijana in Sint-sintinaj, sprva ustawili pri Vangaoci, 48 milj severno od Tunglura, kasneje pa so se umaknili še bolj proti severu, da se sedaj njih srednje cete nabajajo pri Linkohenu, 15 milj severno od Vangaoca.

Kakor se poroča „Daily Telegraph“ iz Šanghaja, je ruska armada v Mandžuriji razvrščena v tri armade. Zapadna stoji pri Fen-huasianu, severna pri Čantunu, vzhodna pa pri Jekijkakenu. Ti kraji ležijo približno v sredini med Mukdenom in Harbinom. Pričakuje se, da se nova bitka prične še pred začetkom deževne dobe.

Japonci so že gotovo nadomestili vse svoje zgube na moštvu in streljivu, med tem ko je zelo dvomljivo, če so to mogli storiti tudi Rusi. Zato je sedaj za maršala Oyamo zelo ugodno začeti prodirati. Če bo videl Linevič, da je preslab za uspešno ustavljanje, se bo umaknil še dalje čez Harbin v Mandžurijo.

LISTEK.

Izdajstvo.

Povest. Spisal J. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Da bi ti zmrznil jezik“, se je razhudil Logar. „Kdaj si me pa videl, da bi ti nemškutaril? Ker mi ne veste odgovoriti, pa recimo, kdo bi bil za župana najboljji.“

„Pa res, treba bo vsekakso prevdariti o tem, možje“, reče svetovalec Luka Možgan, „komu bodemo zaupali občino. Dandanes ni več kakor prej. Gospoda je sitna, ker ji predobro gre. Nikdar ji ne moreš pray vstreči.“

„Neumnost,“ reče Logar. „Od koga se živi ta gospoda? Od tebe! Za koga je ta gospoda? Za tebe, to je za nas vse. Čemu bi se je bali. Ti storis svoje, kar imaš storiti, in ni vrag, da bi te pojedli. Postave imaš napisane, po njih se ravnaš, drugo te pa nič ne briga.“

Logar se je razvnel.

„Kaj bi vam pravil. Pri vojakih tudi ni posebno prijetno. Če se pa držiš svojih predpisov, ti pa ne more nikdo nič. Seveda se ti večkrat zgodi krivica, ali tam pritoževati, se pravi iti v zapor. Nižji se ne sme vzdigniti čez višjega. Tukaj pa je drugače. Če se ti godi

krivica, imaš moč, da jim pokažeš, kako se naj spoštujejo tvoje pravice.“

„Ludvik nam stavi vedno njegovo vojaštro pred oči,“ reče nekdo smeje.

„Pa ti povej kaj, če veš, godalo zbadljivo!“

Družba se mu je nasmejala. Vajeni so bili Logarja in vedeli, da se dela le zato bolj jeznegra, da bi se mu smejali.

„Kaj pa, ako bi volili Kalina,“ meni Možgan. „Dober mož je in zmožen voditi te posle. Tem bolj, ker mu je sin hodil po šolah.“

„V prvi vrsti mora biti tak, da se ne bo nikogar vstrašil, posebno slovenskega uradovanja ne,“ reče Logar in postavi krepko prazen kozarec na mizo.

„To je malenkost,“ reče Možgan.

„Kaj praviš, Luka?“ vpraša Logar in se nekoliko vspne.

„Da to ni največ, ako bi slovenski uradoval.“

„Grom in peklo,“ zakolne Logar. „Jaz pa pravim, to je prvo. Vse drugi ni nič. Kdor se boji uradovati slovenski, je izdajalec, mevža, lopov, razumeš!“

„Pa gospoda ne bo hotela.“

„Kdo pa jo bo vprašal. Če hoče jesti naš kruh, bo pisala slovensko in ni vrag, da bi ne,“ reče Logar in potrdi te besede s pestjo po mizi. „Kaj pravite vi?“

Možkarji so ga že imeli nekoliko.

„Tako je! Slovenci smo, zato pa bodimo tudi možje. „Slovenska Lipa“ tudi piše, naj se postavimo na lastne noge.“

„Gotovo!“ se razvname Logar. „Kakšni so župani, takšni je okrajni zastop in tak duh veje po šolah. In kakšni so ti ljudje, tak je potem cel okraj. Če so ti nemškutarji, smrdi vse po izdajalstvu, če so pa narodnjaki, je ostalo tudi vse svetlo in samostojno. Le pogledimo naše razmere. Nemčurji vladajo v okrajnem zastopu. Nu, o našem županu ne smemo reči nič hudega. Drugače je dober in njegova hči je taka, da še nas osramoti. Ali pogledi v šolo. Učiteljstvo se ne sme gibati, otroci se slabo uče, ker se učiteljstvu zdi bolj potrebno nemškutariti, kakor učiti. Da bi je vrag... Zavednim in delavnim ljudem se delajo ovire, župani se preganjajo, kdor le kolikaj pokaze, da je Slovenec. Cel okraj plava v nemškutarstvu. Ali morda ni res, možje?“

„Resnica!“

„Zato pa si moramo zbrati moža, ki se ne bo zbal teh ljudi.“

„Ali kdo bo tak, ki se bo vsemu uprl,“ vpraša Možgan. „Sam ne opravi nič!“

(Dalje sledi.)

Na morju.

Zadnje dni so posebno presenitile svet vesti, da je Roždestvensky hudo zbolel. Sicer so ruski listi to vest takoj zanikali, vendar angleški listi še vedno to trdijo. Če je vest resnična, nam pač ni potreba omeniti, da ima Ruska v tej vojski res nesrečo. V trenutku, ko bi rabila najboljšega admirala, ji ta zboli, ko je z velikanskim pogumom pripeljal svoje brodovje tik pred sovražnika.

Iz angleške luke Saigon prihaja poročilo, da so videle ladje rusko brodovje dne 16. t. m. 800 milij južno od formoškega preliva. Torej je med tem gotovo došlo do prvih japonskih otokov, med katerimi so Japonci položili polno podmorskih min, da bi zabranili brodovju najkrajšo pot proti Vladivostoku. Te mine pa so tudi njim samim nevarne, ker se poroča, da sta se jim potopili dve ladji, ki sta zadeli ob nje.

Zadnja na Angleško iz Tokia došla poročila poročajo, da se admiral Togo drži v popolni nedelavnosti ter s svojimi mnogoštevilnimi križarkami opazuje le rusko brodovje. Formoška cesta je zaprta z mnogoštevilnimi torpedovkami, ki naj onemogočijo prodiranje ruskega brodovja. Doslej so bili torpedni napadi na rusko brodovje nemogoči, ker so bile noči jasne in svetle. Ko pa nastopi mlaj, bo začelo japonsko brodovje torpedovk napadati rusko brodovje.

V russkih lukah v Evropi pa sedaj hitro delajo četrto brodovje, ki ima skoraj oditi iz Kronstata. O sestavi tega brodovja prinašajo listi sledene podatke: bojna ladja „Slava“, bojna ladja „Imperator Aleksander II.“, oklopni križar „Pamjet Azova“, oklopni križar „Admiral Kornilov“, torpedni križar „Abrek“, 15 brzih novih torpedovk in 12 brezoklopnih oboroženih pomožnih križarjev.

Ni pa misliti na to, da bi — tako pravi neki strokovnjak — Roždestvenski hotel in moral čakati na prihod tega brodovja. Če bi pa vendar to brodovje še pravočasno prišlo na bojišče, zadobil bi Roždestvenski po pridruženju „Slave“ na bojni vrednosti velikih novih oklopjač odločno nadmoč nasproti Japoncem. Te nove ladje skupno z bojnimi ladjami stare vrste bi tvorile tako silo, da bi imel admiral Togo jako težko stanje s svojimi 4 bojnimi ladjami, 8 križarji, 20 brzimi torpedovkami in drugimi pomožnimi križarji, katerim ne bodo mogle slediti nobene rezerve iz domovine. Dotični strokovnjak zaključuje: „Vsa Japonska sledi v pričo naraščajoče nevarnosti z vedno večjo napetostjo in nestrnostjo nedelavnemu vedenju admirala Togo, in veliki del naroda ne more umeti, zakaj da poveljnik še dalje vstraja v nedelavnosti. Ta nevolja si daja duška — kakor poročajo zadnje vesti — v nadlegovanju radbine admirala Togo.“

Londonski listi namreč poročajo iz Tokia, da razni japonski listi hudo napadajo admirala Togo ter ostro obsojajo njegovo vedenje. Očitajo mu, da je neodločen, ker ni mogel preprečiti združenja obeh russkih brodovij. Listi izražajo bojazen, da bodo vsled napak Togovih lahko uničeni vsi vspehi japonske mandžurske armade. Vsled tega je v prebivalstvu nastalo veliko ogorčenje, ki tako narašča, da je morala vlada odrediti varnostne odredbe za varstvo družine admirala Togo.

Politični ogled.

Državnozborska volitev v mariborskem mestnem okraju namesto dr. Volfharta, ki se je ustrelil, še sicer ni razpisana, a Nemci so si že poštano v laseh zaradi kandidatov. Dosedaj so volili Nemci vedno lepo mirno in složno kandidate nemške ljudske stranke, sedaj pa so se vzdignili c. kr. uradniki ter rekli, da jim je ta stranka pre malo prusaška in oni hočejo imeti kandidata, ki prisega na program prusaške vsenemške stranke. Uradniki so postavili vsled tega za kandidata študenta Vastiana, nemško-narodni volilci pa bodo šli v boj za mariborskega podžupana Pfrimerja. Nam je vseeno, kdo je izvoljen, le to nam je neljubo, da moramo

plačevati in ubogati uradnike, ki so prusaškega duha. Njim je Nemčija čez vse, nam je Avstrija čez vse!

Češko-slovanska kmetska stranka je imela, kakor smo poročali, dne 16. t. m. svoj občni shod. Bilo je nad tisoč zborovalcev, kmetov in takih, ki pripadajo h kmetski stranki. Predsednik Ždarsky je povdarjal, kako je iz malega začetka narasla kmetsko politična struja v veliko stranko. Naša je sicer neprijatelje med Čehi samimi, češ, zakaj se ne imenuje narodna stranka. Tako ime se nam ni zdele potrebno, kajti v stranki smo sami Čehi, katerim je matérin jezik drag in nedotakljiva svetinja. Češki kmetje se ne bodo klanjali pred nemškimi dunajskimi vladnimi krogom! Predsednik kluba kmetskih češko-slovanskih poslancev Prašek je govoril o organizaciji kmetov, o političnih strujah ter o stališču, katero zavzema češkoslovanska stranka k tem vprašanjem. Britko obžaluje, da češko učiteljstvo ni naklonjeno kmetsko politični struji. Duhovščina ima velike zasluge za kmetsko gibanje, posebno duhovščina na deželi, in za to obžaluje, da se snujejo kmetske stranke z drugim programom. Zdravnički na deželi tudi ne najdejo prave poti do naše stranke, čeravno se je kmetska stranka krepko potegnila za njih razmere. Kapelan Krejhar iz Borovana vzame z veseljem besede Prašekove o zaslugah duhovnikov na znanje in obžaluje, da se duhovnički izogibajo politiki, ko bi vendar morali krepko držati s svojim edinim prijateljem, kmetom. Moravski poslanec Sevcik dokazuje, da so Mladočehi mnogo škodili ljudstvu s svojimi liberalnimi nazori in opozarja češko-slovansko stranko, da na Moravskem deluje v enakem smislu katoliško politična kmetska stranka. Predsednik Ždarsky je zaključil znameniti shod z upanjem, da se bo prihodnjič še imenitnejše in ugodnejše izvršil.

Dopisi.

Ščavnica pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. (Smrt.) Bela žena se je naselila v naši fari, kjer neusmiljeno davi in mori, kar ji pride pod koso, posebno pa otroke, ki umirajo za škrilatico, tako, da imamo včasih po tri pogrebe naenkrat. Posebno budo se je ta bela žena udomačila pri veleposestniku Antonu Markuš, kjer so imeli v teku treh mesecev tri pogrebe. Meseca svečana mu je umrl edini šestletni sinček. Ni še bila zacementljena rana, ki jo je smrt vsekala s to izgubo, — kajti žalost roditeljev je bila velika, ker so njima že poprej trije fantje umrli, — ko v drugič potrka bela žena na veliki petek ter pograbi s svojo koščeno roko najmlajšo osemletno hčerkko. Na velikonočno nedeljo jo je čez štirideset belo oblečenih deklet in mnogo drugega občinstva spremljalo na pokopališče.

V soboto pa, dne 13. t. m. smo spremljali k zadnjemu počitku staro mater Jero Markuš, ali kakor so jo sploh imenovali Markušovo babico. Dočakala je visoko starost 85 let. Leta 1868. je izgubila svojega moža, ter je sama celih 22 let vzorno gospodarila na svojem velikem posestvu. Da je bila v resnici blaga in pridna gospodinja, kaže dejstvo, da je imela vedno eno družino, to je ene hlapce in dekle, pa tudi ene viničarje. Pa ne samo, da je bila vzorna gospodinja, bila je tudi krščanska mati svoji družini, tako, da je Markuševa hiša ena najuglednejših hiš v naši fari. Ni skoro minil dan, da bi ne bila sama pri sv. maši ali pa koga poslala izmed družine.

Njen pogreb je pričal, kako priljubljena je bila, ker tako obilne udeležbe pri pogrebu že dolgo nismo videli v naši fari. Vi pa, mladi gospodarji in gospodinje, vzemite si za vzgled Markušovo babico!

Vitanje. (Šulferajn.) Samo pritisnjeni Nemci in blazni nemškutarski zagrizenci praznujejo letos petindvajsetletnico šulferajna ali nebodigatreba. Seveda tudi Vitanjčani morajo junaško stopiti v to veledično vrsto. Da se mladi naraščaj že prav zgodaj vname

za to hujskarsko društvo, hoče skrbeti nemška šola. Nje slavno vodstvo je blagovolilo dne 13. maja oprostiti šolskega pouka mlade nemške viteze, da se hvaležno in navdušeno spominjajo petindvajsetletnice šulferajna. Kaj pomeni to društvo, izmed vitanjskih odličnjakov gotovo ne ve toliko, kolikor je prstov na eni roki. V svarilo Slovencem povemo tole: Pov sod brezobzirni Nemci hočejo od Severnega do Jadranškega morja raztegniti svoj dolgi jezik in protestantovsko krivovero. Na potu smo jim katoliški Slovenci. Zato so za naše kraje ustanovili šulferajn ali društvo za ponemčevanje naših krajev. V njem zbirajo denar, da z njim zidajo in vzdržujejo ponemčevalne šole. Žal, prepogosto se mu posreči kakšnega preslepljenega slovenskega kalina prekaniti, češ, otrok se mora nemški naučiti, če hoče na svetu kaj veljati in z gospodo govoriti. A otrok naj potem v taki soli ali pozneje postane narodni izdajalec in celo verski odpadnik.

Ne rekajte: ni tako hudo! Da bi še daleč bil tisti čas, ko bodo takih šol učenci, ki znajo komaj nekaj malega brati in pisati, drugega pa nič, dobili besedo pri občinah. Vcepljuje se jim pozneje v nemških društvih našemu narodu in naši veri nasprotni duh in videli boste, kako bodo z nasprotniki glasovali pri vseh volitvah, v našo neprecenljivo škodo, hodili vselej ob njih strani. Kje se bodo naučili kaj dobrega in blagega, če jih siloma tiščijo v nevednost, če jim vsajajo strast?

Poglejte v Vitanje! Preklicani šulferajn je ustanovil nemško dvorazrednico, kjer je že slovenska trirazrednica. In sedaj posiljajo nekateri pametnjaki svoje otroke v dvorazrednico, češ, da se bodo več naučili, kakor v trirazrednici. Prebrisanci! Učijo se nemščine, katere ne razumejo. Če bi vi te le vrste čitali francoski pisane, ne umeli bi jih. Čitajte večkrat, stokrat, ostanejo vam nerazumljive. In če se otrok z velikim trudom nauči lomiti nekatere tuje besede, in drugega pa nič, kaj mu pomaga? Ali hočete imeti mesto pametnih in izobraženih gospodarjev in gospodinj le nemške hlapce in dekle, da jih bode labko nemški oštevala gospoda nemška? Kje je glava? Kje pamet? Kaj bodo imeli otroci, posebno še slovenski od tega, da slovesno praznujejo petindvajsetletnico nesrečnega šulferajna? Toda oblastim je to po volji!

V takih nam skrajno sovražnih šolah smejo prosti biti narodno nestrpane veselice. Slovenske prireditve pa domaćim učilnicam še bližu ne smejo. V onih šolah so labko knjižnice, naša društva se ne smejo dotakniti domaćih šol. Cudili bi se, če bi našli kaj takšnega na Turškem.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Razno.) 1. Pomlad je pri nas prav lepo suknjo razgrnila, in upati je, da bo marsikaj dobrega padlo iz žepov te suknje. Njive so se nepričakovan lepo razvile. Izginil je strah, ki nas je navdajal jeseni, ko ni hotelo nič vzbajati. — Gorice so dozdaj še dobre, grozdja se je obilo nasnovalo. Le da jih je dosti, ki nočejo uvaževati dobrega nasveta „Kmetovalčevega“, naj bi kar najhitreje škropili. Pa rajši nekateri prej v drugo kopajo. Ko ti je peronospora listje že pojedla, potem — križiboži! Vobče se opaža velik napredok v novih nasadih, dasi se po starem trsu vsakomur toži. — Sadno dreyje je tupatam prav bujno cvelo, zlasti hruške in slive. Mnogo seveda ne smemo zahtevati, ker smo lani dobili v obilici. — Precej je opaziti umne sadjereje. Žal, da si marsikateri s pregosto saditvijo, kakor tudi z vnemarnim ali celo napačnim čiščenjem uničujejo sadovnjake, ki bi sicer dajali premoženje! — Lastniki travnikov premalo gledajo na odvajanje vode ali drenažo. Biserjanski in jamički travniki n. pr. so prenapojeni z vodo, nekateri celo popolnoma uničeni. Res je tega dosti kriva Ščavnica, a z umno drenažo bi se dali travniki za malo vsoto izboljšati, kar bi mnogo izboljšalo živinorejo. — Vobče pa imamo glede letine najboljše nade. Bog daj, da ti upi posestnikom travnikov ne bi

splavali po Ščavnici, pa prehude suše in pre-dolgotrajnega dežja ter „mrzlega cukra“ iz oblakov nas Bog obvaruj! — 2. Na rodno-gospodarsveno tudi nekaj napredujemo. G. Žager, posestnik parnega mlina v Biserjanah, je začel s hmeljem. Radovedni smo, kako se bo pri nas to obneslo. Želimo obilnega blagoslova temu novemu podjetju pri-ljubljenega narodnjaka. — Vrli narodni trgovec g. J. Farčaš si je postavil krasno trgovino, da bi poleg njega in gosp. Korošaka stežka shajal nemškutarski trgovci. Imamo v župniji troje mlinov z žago, Žagerjev, Marinčev v Slaptincih in Košarjev v Terbegovecih. Štejemo dve pekarji, Žagarjevo in Kreftovo. Mesarijo imamo na Jamni. Dva slikarja, jamički Košar in Roškar na Kokolajnšaku slikata kapele in lepšata hiše, doma in daleč naokoli. Pipar Ivo Košar dela veselje tobakarjem. Vsakdanjih obrtnikov: krojačev, mizarjev itd. je pa skoro v vsaki vasi dovolj. Torej vidite, da nismo mnogo odvisni od tujih ljudi. Temu se pa čudimo, kako si v tako premožni fari ne omislij strojev za obdelovanje polja itd., kakor to store murski poljanci. Stroj res stane, a se prihrani z njim dosti delavskih moći, za delavce pa itak slaba gre. Istotako bi še ena parna mlatilnica ne bila odveč (eno ima Žnidarič v Žihlavi). Kar pa ni odobravati, to je preobsežno posekavanje gozdov. Res gre trda za drva in les in za denar, a toliko gozdov v zgolj trgovinske namene pri nas ni. S takim posekavanjem se bodo polja in gorice izpostavile vremenskim nezgodam, kajti čim rečji so gozdovi, tem gosteja je toča; vrheta pa kmalu niti za domačo rabo ne bo dovolj lesa. Kjer se pa že kaj poseka, naj se z nova nasadi. Po gozdovih in ob zgrajah raste toliko mladih dreves, hrastov, bukev itd. Ne zanemarite jih, marveč jih čuvajte in gojite; ob gotovem času vam bodo prav prišla. — V Seliščih si g. Lasbacher dela celi „omnibus“, trgovino namreč, kjer lahko prodaš vse, dobiš pa tudi vse; še cementna tovarna je v tem poslopu. Z narodno-gospodarskega stališča bi pozdravljali ta „omnibus“, a vendor nam ne ugaja. Lepa je ta hiša, vsepolno slovenskih in tudi pobožnih napisov je na nji, celo kapelica je prizidana k hramu, v gredah pa stoji veliki križ; a kaj, kaj, ko je pa vse to le, da bi ljudje tem rajši nosili denar tje; notri v hramu je namreč že vse pogrusila in poslinila ptujska krota, ki ima s pobožnostjo in narodnostjo vbogomalo opraviti. Pravijo, da je v tem hramu na tucate te nesnage. G. Lasbacher, kaj pa će Vam ta „gnüs“ zidovje spodje! Nedavno Vam je itak že hudo cvirnalo. „Stajerc“ še nikomur ni prinesel trajne sreče.

(Konec prihodnjic.)

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Slovensko društvo v Mariboru, politično društvo za Spodnje Štajersko, priredi dne 28. t. m. svoj občni zbor v Narodnem domu v Mariboru. Začetek ob 3. uri popoldne. Vzpored: I. Govor državnega in deželnega poslanca Robiča o državnem zboru, govor državnega in deželnega poslanca dvornega svetnika dr. Plojja o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. II. Poročilo odborovo. III. Volitev novega odbora. IV. Slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vabi o d b o r.

Iz sole. Na mariborskem učiteljišču se bo vršil v šolskem letu 1905/6 učni tečaj za meščanske učitelje. — Začasni učitelj g. Anton Nerat v Šoštanju je napravil v Gorici izpit usposobljenosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom.

Poročil se je dne 22. t. m. g. dr. Jožef Rakež, zdravnik v Šmarji pri Jelšah z gdč. Ebenrejovo. Bilo srečno! — Poročil se je g. Vek. Hladek, uradnik Primorske banke na Šušaku, z gdč. Olgo Žirkovo, hčerko dr. Ant. Žižka iz Vojnika. — V Lju-

bljani se je poročil c. kr. davni pristav v Brežicah g. Fr. Galaz gdč. Pelagijo Cesarejovo.

Odlikanje. Upokojeni profesor veronauka tržaške c. kr. nemške realke in naš štajerski rojak č. g. Jakob Gomilšak je imenovan častnim konzistorialnim svetnikom tržaško-koperske škofije.

Mariborske novice. Hlapec F. Resch v Mariboru je dobil zaradi nenravnosti dve in pol leta težke ječe.

Posilinemški Cafuta, sin veleposestnika Cafuta iz Drave pri Ptaju, se je seznanil dne 27. aprila t. l. v Mariboru z neko slaboznano žensko po imenu Josipina Herzer iz Gradca. Ker je imel preveč denarja, začel je z njo popivati po gostilnah. V zahvalo zato mu je pa Herzer ukradla mošnjo s 600 K. Pri obravnavi dne 18. t. m. je bila zaradi tega obsojena na tri leta težke ječe.

Nedeljski počitek. Štajerska namestnija v Gradcu je z odlokom od dne 16. maja izdala nova določila glede nedeljskega počitka v trgovski hobrtih, ki omejujejo nedeljsko delo: Peki smejo delati najdalje do 10. ure dopoldne in delo začeti zopet ob 10. uri zvečer. Slaščičarji, medicinari smejo izdelovati blago ob nedeljah od 6. ure zjutraj do 1. ure po-poldne. Prodaja je dovoljena med 16. sept. in 30. aprila ves dan, v ostalem letnem času pa od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 4. do 7. ure zvečer. Mesarji po vsej deželi, izvzemši Gradec in Maribor, od 5. ure zjutraj do 10. ure dopoldne. Pobjati živino je ob nedeljah prepovedano. Brivcem je ob nedeljah dovoljen posel od 6. ure zjutraj do 12. ure opoldne. Trgovine so v Mariboru odprte od pol 7. do pol 11. ure dopoldne, v krajih z nad 6000 prebivalci, Celje, Trbovlje itd. od 6. ure zjutraj do 11. ure dopoldne. Po krajih, kjer nimajo 6000 prebivalcev, je posel v trgovinah dovoljen ob nedeljah od 6. ure zjutraj do 12. ure opoldne; v krajih, kjer se vrši božja služba, morajo med mašo biti trgovine zaprte. — Ta naredba je bila že minulo nedeljo v veljavi.

Vinarji in sadjarji ter viničarji, pozor! Od 19. do 24. junija se bo vršil na mariborski vinarski in sadjarski šoli poletni tečaj za vinarstvo in sadjarsvo. Tečaja se lahko udeleži 40 oseb. Prošnje za sprejem se naj pošljejo do 1. junija ravnateljstvu šole. Istočasno se vrši tudi viničaski tečaj, katerega lahko obiskuje 20 oseb. Natančnejši pogoji so razvidni iz razгласa med inserati v zadnji številki.

Svojega novorojenega otroka je vrgla v Dravo. 22 letna Marija Caf, posestnikova hči pri Sv. Juriju ob Ščavnici, se je v ponedeljek, dne 22. t. m. sama javila sodišču v Mariboru, da je dné 16. t. m. svoje dete ženskega spola, katero je porodila ob cesti blizu Slap, takoj po porodu vrgla v Dravo. Svojo krivdo opravičuje s tem, da so jo doma črtili radi tega, ker je bila v blagoslovjenem stanu in jo slednjič zapodili od hiše. Ker se pa ni upala rediti otroka, ga je vrgla v Dravo. Zdaj jo je slaba vest gnala pred sodnika.

Slivnica pri Mariboru. V naši okolici so se pred kratkim pogosto pojavljale tativne. V noči na 18. t. m. je bilo pokradeno pri trgovcu Loh in oskrbniku Zwettlerju. Sumilo se je, da kradejo cigani. Tudi iz Jelovca pri Kamnici je prišlo poročilo, da so pokradli cigani pri posestniku Hladeju in Siraku. Orožništvo je slednjič prijelo ciganko Terezijo Kokos, pri kateri so našli večji del ukradenih rečij. Ciganom se je poročilo uiti.

Nagloma umrl je v Gradeu mizar Mat. Podrošan iz Dobrne. Dobili so ga mrtvega v postelji.

Za slaboumnega so spoznali tehnika Fr. Pleschitschnika, ki se je ustrelil v Poljčanah in potem pri sodniji izpovedal, da ga je nekdo oropal. Prepeljali so ga v Feldhof.

Sv. Ilj v Slov. gor. Lepe razmere so na nemški šoli! Kako se trudijo za te ljube

otroke — ne morebiti, da bi se kaj naučili, temveč, da imajo veliko prostega časa. Zdaj imajo šolo zaprto že drugi teden. Med otroki so našli neko nalezljivo bolezen — in hajd z njimi domu! Čudno je pa to, da na slovenski šoli ni te bolezni in se pouk po navadi nadaljuje. Ali je nemška šola vsa okužena? Ali kje tiči vzrok? Zakaj pa slovenske šole ne zaprejo? Neumni starši slovenski, ki imate otroke v taki šoli, ali še ste vedno slepi?! Sliši se, da bomo v kratkem zopev volili, zdaj samo v I. razredu!

Sentiljska „kobača“ poka. Minulo soboto se je vršil v Mariboru nemški shod, na katerem je znani Girstmajer napadel vodstvo „Südmärke“ zaradi zidanja nemške kobače v Št. Ilju. Rekel je, da stane stavba 20.000 goldinarjev, da pa je tako nerodno zidana, da nihče noč v njo zahajati. Gostilničar niti ne more najemnine plačati. Vsa reklama nič ne pomaga! Ko bi bila kobača zidana pri železniški postaji, bilo bi veliko boljše. Nemci so pri zidanju te kobače gotovo računali na Slovence, da bodo ti obiskovali gostilno. Toda od sentiljskih Slovencev ni nobeden tako neumen, da bi zahajal v to gostilno, ko pa imajo izvrstne slovenske gostilne na razpolago. V Št. Ilju so zavedni Slovenci, ne pa nemčurske šleve!

Radeckijev junak umrl. Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. se nam poroča: V občini Zagorec je umrl 8. t. m. po dolgotrjni, mučni bolezni Janez Tikič, imejitelj zlate kolajne I. vrste za hrabrost. Rajni je bil rojen od tu pristojnih staršev v Jarenini dne 24. junija 1. 1821. V vojski z Lahom 1. 1848. se je tako hrabrega izkazal, pregnal je namreč s tremi možmi cel oddelek Lahov, da ga je odlikoval slavni vojskovodja Radecki z zlatim križem I. vrste. Gospod župnik so mu govorili lep nagrobeni govor. Bodil mn. lahka domača zemljica, katero je tako hrabro branil.

Pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. je obolelo mnogo otrok na ošpicah.

V Ljutomeru je umrl dne 22. t. mes. ondotni nemški odvetnik dr. J. Namensig.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Že davno zaželjena uravnava Pesnice lepo napreduje; delo se izvršuje tako vestno. Te dni se v občini Cvetkovci in Osluševci dogotovi eden izmed najvažnejših prekopov ter se Pesnici izroči spet en del novega toka. Povodom te otvoritve priredi vodstvo uravnave svojim delavcem svečanost dne 28. maja t. l. popoldne po večernicah na vrtu gosp. J. Kovačeca v Osluševcih. Istotako vabimo vse prijatelje k obilni udeležbi, da se skupno poveselimo čina, ki je spet en korak v našem gmotnem napredku. — Občani.

V Poljčanah je odprl trgovino z mestnim blagom narodni trgovec g. Franc Vodenik. Priporočamo ga vsem zavednim Slovencem. Svoj i k s v o j i m !

Lešnice pri Ormožu. Umrla je ne-nadoma Urša Kociper, rojena Šaruga v 74. letu. V nedeljo, dne 14. t. m. je bila pokojnica še pri sv. maši, opravila postno spoved ter zvečer še skuhala svojim večerjo in ž njimi večerjala. Ob 9. uri se je vlegla in mirno zaspala v Gospodu. Bila je v obče priljubljena in spoštovana. Blag nji spomin!

Notariat v Gornji Radgoni. Narodni naši nasprotники so si izmisli zopev nov udarec. Okrajni odbor gor. radgonski in obč. zastop mesta Radgone sta poslala na ministrstvo prošnjo, naj se notariat v Gor. Radgoni odpravi. Ves okraj šteje okoli 13.000 prebivalcev. K notarju v Gor. Radgoni pa so hodile tudi stranke iz Ljutomerskega in lenarskega okraja, posebno pa slovenski kmetje iz radgonskega okraja, ki nočejo plačevati tolmača nemškemu notarju v Radgoni. Toda znani Wratschko meni, da notarja ni treba. To bi bila za nas škoda v narodnem in gospodarskem oziru. Notarja ne plačajo ne država, ne dežela, ne občine, marveč stranke same, ki bi morale hoditi v druge okraje, ako se opusti notariat v Gor. Radgoni. Da je to storil okr. načelnik Wratscko, se toliko ne čudimo, pač pa, da se

je baje tudi c. kr. okrajni glavar ljutomerski izrekel zato, naj se notarijat opusti. Ljudstvo je vsled tega jako razburjeno. Videli bomo, ali bode vlada poslušala davkoplachevalce ali naše nasprotnike.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročila ravnokar trgovska tvrdka I. Perdan v Ljubljani kot prispevki od razprodaje družbenih užigalic znatno svoto 1000 K. Razprodaja družbenih užigalic lepo napreduje in donaša družbi trajne dohodke. Pozivljamo torej slovensko občinstvo, da kupuje le užigalice družbe sv. Cirila in Metoda.

Veteranom je dovolilo deželno bram. ministrstvo nositi orožje, če prosijo društva za to. Werndlove puške z bajonetom in pasom se dobijo v dunajskem arzenalu za 4 K.

Letošnji jesenski manevri se bodo vršili na Gornjem Štajerskem in na Krasu.

Posestnik-rezervist piše z dežele: Skoraj vsi rezervisti smo dobili pozivnice na 28dnevne orožne vaje, in sicer na dan 13. junija. Večina je kmečkih posestnikov in sicer takih, ki so edini moški pri hiši. Te vaje se imajo vršiti v času največjega kmečkega dela, ob košnji in žetvi ter sploh, ko imajo kmetje najnajnejša opravila. To nas bo hudo zadelo. Kdo bo spravil seno in žito, če bodo ženske in otroci sami doma? Hud udarec je za gospodarja, če mora ob najnajnejšem kmečkem delu izostati cel mesec od doma. Veliko pridelkov se bo popolnoma uničilo, oškodovani pa bodo vsi. Kdo bo plačal škodo in preživel družino in živino čez zimo? Na to ne misli v 20. stoletju nihče. Da bi kdo najel tujega delavca, to je pa v današnjih razmerah izključeno. Kje bo dobil denar, da ga plača, ko sam nima nič! Zato pa bodi pred vsem skrb naših poslancev, da se olajša kmečkemu stanu to strašno breme in da se za orožne vaje dobi vsaj drug čas!

Potres po Slovenskem. V torek, dne 23. t. m. popoldne so čutili na Spodnjem Štajerskem in Kranjskem precej močen potres. Iz Sevnice se javlja: Danes 23. maja ob 2. uri 18 minut kratek potresni sunek, a močan. Prišel je od zahoda. — Tudi v Celju je bil $\frac{3}{4}$ na 3 popoldne močan potres. Prvi sunek je trajal 7 sekund. Smer od vzhoda proti zahodu. V sredo zjutraj ob 12 uri 39 minut se je čutil zopet močan sunek.

Celjske novice. Še enkrat opozarjemo občinstvo iz celjske okolice na veliki koncert „Celjskega pevskega društva“, ki se vrši na praznik vnebohoda dne 1. junija 1905. — V Gosposki ulici se je pripetila dne 19. majnika 1905 velika nesreča. Prestrašil se je konj, ki je bil vprežen v voz, naložen s pohištvo, ter zdirjal po ulici. Redar Gračner je hotel konja zadřati, pri tem pa je padel in prišel pod kolo. Dobil je težke poškodbe.

Volitve v okrajni zastop celjski. Proti vpisanju volilcev za okrajni zastop celjski pri zadnji volitvi se je vložil ugovor od slovenske in nemške strani. O tem se je dne 17. t. m. razpravljalo pri upravnem sodišču, ki je sledče razsodilo: Med volilce bi bil moral biti vpisan g. župnik Zupančič iz Gotovelj, izčrtati pa bi se bila morala gospa Zanger, potem gg. Fazarine in Koželj. Zadnja dva plačujeta s svojimi ženami skupaj zadosti davka za volilce v veleposestvu, opravičen pa je samo eden od obeh zakoncev voliti. Po tem takem so Slovenci za en glas na boljšem.

Celjski sodni tajnik dr. pl. Ducar je zahteval, kakor je našim bralcem znano, od občine Svetina pri Celju, z nemškim dopisom poročila v neki pravdi. Župan Jelenc mu je dopis vrnil, ker ga ni razumel, in prosil slovenskega dopisa. Nato je sodnik Ducar ponovil zahtevo v nemškem jeziku in pritožil se zoper županstvo pri okrajnem glavarstvu v Celju. Zaradi te stvari interpeliral je gospod poslanec dr. Ploj s tovarisi vodjo pravosodnega ministrstva v državnem zboru in pristavljal naslednji dodatek: To je zopet slučaj, kako c. kr. uradniki najnavadnejše jezikovne pra-

vice slovenskega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem namenoma kršijo.

Dol pri Hrastniku. Tukajšnji župnik g. Anton Veternik si je v četrtek, dne 18. t. m. pri padcu težko poškodoval nogo. Ne polzki poti mu je izpodletela leva noga tako nesrečno, da si je zlomil obe kosti nad gležnjem. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

V Štorah bodo dobili vodovod. Komisiji pregled zato se je že vršil. Govori se, da bode vodovod že do letošnje jeseni gotov.

V Babnem pri Celju, kjer križa velenjska železnica cesto, so se v torek, dne 16. t. m. splašili v pivovarski voz vpreženi konji ter zdirjali po tiru. Tovorni vlak je zadel ob voz in ga zdobil. Voznik s konjem je ostal nepoškodovan, dočim je težak, ki je sedel zadaj na vozlu, nevarno poškodovan.

Trbovlje. V Retju je umrl 82 letni Jakob Železnik p. d. Očkun. Bil je hišni posestnik ter si z varčnostjo pridobil lepo premoženje. Zapušča vdovo in dva otroka. N. v. m. p!

Vrli teharski možje, ali kako znajo nemškutarji lagati. Kakor vas oni sedaj cenijo, tako jim vrnite, ko vas bodo potrebovali. Ko je bilo 14. t. m. zborovanje v Žalcu, se je tja peljalo 40 vrlih in zavednih Teharčanov na treh vozovih. En voz, „parizar“, okrašen s smrekami in slovenskimi trobojnicami, peljan od dveh parov čilih konjičev, je nekaterim nemškutarjem tako pamet zmesal, da niso našeli več kot 15 vdeležnikov: 9 čevljarjev in 6 hlapcev, kakor je poročal nek list, kojega še imenovati nočemo. Dasi mi dobre hlapce spoštujemo in se jih ne sramujemo, vendar moramo resnici na ljubo povedati, da ni bilo tedaj navzočega nobenega hlapca; voznik, ki je vozil, bil je vrli narodnjak veleposestnik Jožef Kač. Navzočih je bilo res nekaj čevljarjev, za kar pa jim bodi izrečena prisrčna zahvala in objednem prošnja, da drugič ob jednakih prilikah pripeljajo polnostevilno svoje tovariše v našo družbo, ki je v Žalcu štela dva veleposestnika, 8 volilcev 2.- in 28 volilcev 3. razreda, tedaj 38 slovenskih teharskih volilcev, kojim je veliko ljubši pošten rokodelec kot še tako bogat pa napuhnen privandranec.

Za teharsko cerkev. Da bi ne nastalo nemara nezaupanje do cerkvenih računov, naprošeni smo, da svojo trditev o vrlem narodnjaku g. Pečnaku v toliko popravimo, da za cerkev ni zapustil nobene svote.

Iz Vidma ob Savi se poroča: Dne 22. t. m. je od kapi zadet umrl gospod Jože Kunen, sodnijski uradnik v Krškem, gostilničar in posestnik na Vidmu, star okoli 35 let. Bil je mož tihega značaja, ugleden in je vžival splošno spoštovanje. Bil je svoj čas tudi že dve leti v bogoslovju. Zapustil je soprogo brez otrok.

Planina. Vodovod bomo dobili, seveda bomo imeli za to tudi večje občinske doklade. — Tudi bi ne bilo slabo za nas in za nekatere sosednje občine, ako bi dobili ekspozituro c. kr. okrajnega glavarstva na Planino. — Tudi sodnije si želijo nekateri, kar bi bilo posebno dobro, ker tako marsikateri zamudi sedaj s potom na sodnijo cel dan. — Smilil se mi je nekoč dobjaški gospod Pulkos svojo ženo in tovarišico, ker je bezgal po planinskem trgu in iskal voznika, da bi ga peljal k sodnijski obravnavi, ker je tožil neko dekllico, ki ga je baje razčilila, pa prišel je revez prepozno in je bil kontumaciran. Tasi gotovo tudi želi, da bi bila sodnija na Planini.

Ali je Zidan most ua Slovenskem ali v rajhu? Pač res čudno, kako skrbi na slov. Štajerskem finančna uprava za naš Slovence. Na Zidanem mostu ob kranjski meji, kjer ni o Nemcih ne duha ne sluha, prodaja v trafiki na kolodvoru tobak in druge stvari prodajalka, ki pravi na slovenske zahteve: „Kann nicht slovenisch!“

V Brežicah so krški in reihenburški orožniki 18. t. m. zaprli 14 oseb v zapore ta-

mošnjega okrajnega sodišča. Med njimi je tudi neka starša žena, ki hodi po bergljah; menda je nagovarjala ali celo vodila celo tatinsko družbo, ki je izršla več vломov. Nekateri izmed teh tativ so roparji in požigalci. Dne 9. t. m. je pogorela hiša Antonije Peterški v Vidmu. Orožnika Schweiger in Gril sta pa dognala, da so zločinci posestnici Peterški in Nošan umorili, ju oropali in potem hišo začgali. Doslej so zaprli že 21 oseb.

Delaveci pri uravnavi Savinje. Pri uravnavi Savinje pri Sv. Petru v Savinjski dolini so to leto izkopali 50.000 m³ šote in jo zvozili na jeze. Akordna dela se oddajajo po 60—80 vinarjev za 1 m³. Marlivi in pridni delavci si lahko zaslужijo 2—4 K na dan. Potrebno orodje, lopate, vozičke, odre itd. da stavbno vodstvo. Delavce sprejema gosp. Rok Greng na stavbenem prostoru. Vsak tuj delavec mora prinesi seboj delavsko knjigo.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Pri sv. Jožefu pri Celju je umrl minoli četrtek dne 18. t. m. veleč. g. superior Ivan Macur, rojen leta 1846. v Podrsedi. Rajni je bil znan kot izvrsten pridigar. Pogreb se je vršil minulo soboto ob asistenci mnogo duhovnikov in veliki množici ljudstva. N. v. m. p!

Razpisana je župnija Kapela pri Brežicah do 27. junija 1905.

Za provinciala usmiljenih bratov Štajerske provincije je imenovan dosedanji provincial p. Leitner.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 16., 17. in 18. maja smo prvikrat slovensko obhajali češčenje presv. Rešnjega Telesa. Udeležba je bila vse tri dni nepričakovana velika. Celi dan so pobožno molili in prevelali, posebno veliko jih je prejelo ob tej priložnosti sv. zakramente.

Društvena poročila.

Bralno in pevsko društvo Maribor priredi vrtno veselico povodom otvoritve vrta v „Narodnem domu“ dne 1. junija t. l. Vzpored: 1. Petje mešanega zbora: a) Naša zvezda, A. Nedved. b) Da sem jaz ptičica, G. Ipavie. c) Gospodov dan, H. Volarič. d) Slovo od domovine, A. Leban. e) Pri zibelji, H. Volarič. f) Le pevaj ptičica, H. Volarič. g) Ob tambarici, J. Čirič. 2. Med posameznimi pevskimi točkami svira prvikrat narodna godba mariborska. 3. Različne zabave, kakor šaljiva pošta, srečolov, streljanje itd. Začetek ob 3. uri poludne. Vstopnina: za neude 40 v, za ude 20 v. K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor. Veselica se vrši pri vsakem vremenu.

Velika narodna veselica v Mariboru. Znani slovenski skladatelj Aljaž je uglasbil Gregorčičeve pesem „Domovini“ ter jo podaril pripravljalnemu odboru. Skupne pevske vaje mariborskih pevcev bodo od 7. junija naprej vsako sredo in petek. Pripravljalni odbor je že pričel jako marljivo z delom. Iz tega sklepamo, da bo veselica še mnogo lepša, kakor ona pred dvemi leti. Po celem Narodnem domu v vsakem kotu bo videl obiskovalec nekaj novega, zanimivega. Izmed priditev izdamo danes samo priditev „Trgovskega kluba“, ki hoče narediti krasne izložbe, in pa pripriditev vrlih Rušanov, ki nam hočemo nuditi letos nekaj popolnoma novega in nas še bolj očarati, kakor predlansko leto s svojo planinsko kočo. Dne 2. julija t. l. se bomo torej zbrali Slovenci ob blizu in daleč v krasni palači „Narodnega doma“, da se skupno nekaj uric veselimo, da pa tudi istočasno položimo mal dar domu na altar, kajti čisti dobiček je namenjen naši dnevi družbi sv. Cirila in Metoda.

Pevska društva pridejo v Maribor. Za veliko svečanost v Mariboru sta obljudili svoje sodelovanje pevski društvi iz Jarenine in Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. Posnemajte!

Dvajsetletnica „Družbe sv. Cirila in Metoda“ bo letos. Praznujmo ta jubilej. Vsak zaveden Slovenec naj poseže v žep in naj položi dar naši šolski družbi, da bo ob dvajsetletnici mogla poročati o ugodnem de-narnem stanju. Nemci so te dni nabrali stotisočake za „Schulverein“, in Slovenci za „Družbo sv. Cirila in Metoda?“

Podružnica „Slovenskega čebelarskega društva“ pri Sv. Benediktu v Slovenskih gorieah šteje že 25 udov. Na podučnem shodu dne 7. maja je v lepem številu zbranim čebelarjem domaćim, od Negove, Sv. Trojice in Sv. Ane kaj praktično pojasnil g. Jan. Jurancič velike koristi čebelarstva in današnji način čebelarenja. Z velikim zanimanjem smo ga vsi poslušali. Shod je poživljalo petje in deklamovanje. Dve deklici sta prednašali pesmi: „Prva pomladna čebela“ in „Pesem o čebeli“. Obenem se je osnovala čebelarska podružnica za Sv. Benedikt, Negovo, Sv. Ane in okolico. Odbor podružnice je sledič: Kralj Tomaž, čebelar v Ilovi, predsednik, g. župnik Franc Zmazek, podpredsednik, nadučitelj g. E. Blenk, tajnik, Matija Maurič, blagajnik, Jakob Žnojt, odbornik. Želimo podružnici krepkega prosvita. Čebelarji, ki še niste udje, pristopite. Vsem čebelarjem čebelarski pozdrav!

Gospodarski shod pri Sv. Vidu bl. Ptuju. V nedeljo, dne 4. junija t. l. popoldne bode gospodarski shod pri Sv. Vidu poleg Ptuja. Dnevni red in govornike naznamo prihodnjic.

Bralno društvo za ljutomesko okolico je imelo svojo Besedo dne 21. t. m. v veliki dvorani g. Iv. Kukovec. Udeležba je bila primeroma številna. Uvod k Besedi je naredil pevski zbor „Slovenskega pevskega društva“, zaorili so po veliki dvorani navduševalni zvoki Volaričeve skladbe „Kvišku bratje“. Predsednik društva, gosp. kapelan Jan. Kociper, je navzoče srčno pozdravil ter jim izrazil zahvalo za njih naklonjenost napram društvu. Sledil je prvi govor: „Tisk, najnovejša velevlast“ . Na podlagi izreka: „Največji zmagovalec in najmogočnejši vladar zemlje je tisk,“ kakor je klical lani, dne 11. septembra bivši avstrijski ministrski predsednik, dr. pl. Koerber, na devetem mednarodnem časnikarskem shodu na Dunaju, je govornik (gosp. kapelan J. E. Kociper) podal razvoj tiska od prvih neznanih poskusov do novodobne mednarodne sile tiska v naših časih. 20. stoletje se opravičeno imenuje papirnata doba, saj je res tisk, papir danes sveta vladar. Danes je tisk velevlast, a ne le najnovejša, marveč prva velevlast, kakor je lani na Dunaju trdil deželni maršal Schmolk. Mnogo mogočnejši vpliv kakor znanstveno slovstvo ima dnevno časopisje, ki nudi v zanimivi obliki novic, česar nikdo ne bi čital v učenih razpravah. Zato je časopisje velika struga, skozi katero teče reka resnice, ki napaja in oživilja ukaželjne in resnicoljubne duhove, ali pa pogubna reka laži, napačnih načel in krivih naukov, v kateri se potaplajo neiskušeni in neprevidni čitatelji. Ker si danes milijoni in milijoni kupujejo v časnikih prepričanje in mnenje o vseh pojavih v javnosti, kakor vsakdanjega kruha pri peku, zato se je časopisje povspelo v silo, pred katero se klanjajo najvišje glave, knezi in državniki, ter se često z velikanskimi de-narnimi žrtvami poganjajo za njeno naklonjenost in pomoč. Govornik je nadalje razlagal o numerični sili in vsled uporabe tehničnih pridobitev brzem razširjanju te velike armade. Opozarjal je, koliko dobrega lahko povzroči dober tisk vsepovsod, nasprotno pa koliko gorja stori slab tisk v zasebnem in javnem življenju. V novejšem času se širi protialkoholno gibanje, ki je gotovo velikega pomena, a vsekakor je zatiranje slabega tiska večjega pomena, ker hoče zamoriti vir grozovitega, hlapcevga strupa. Po svojih skromnih močeh deluje tudi „Bralno društvo“ v povzdigo izomike svojih članov, ampak kolikor možno zatira slab tisk in ga nadomestuje z dobrim. V Avstriji se pripravlja novi tiskovni zakon,

ki bo dovolil prosto kolportažo. Vsled tega je potrebno, da delamo z združenimi močmi, da smo pripravljeni s krepkim odporom, ko se vrže med naše ljudstvo strupeno berilo, da se nas ne bode očitajoče povpraševalo: „Custos, quid de nocte? — Nato je mladenič Ignac Lipovec lepo in razumljivo prednašal S. Gregorčičev pesem; „Naš čolnič ot-mimo!“ Deklamator je žel zasluzeno po-hvalo. G. kapelan Škamlic je govoril o „alkoholu, rakrani na telesu slovenskega naroda“. Lepa je slovenska dežela, a žal vedno bolj se širi tujec na njej. Vzroki so razni. Med drugimi je zlasti alkohol zaklet sovražnik našega ljudstva. Vsled nezmernega zauživanja alkoholnih pičač se širi splošna oslabelost, duševna in telesna, ki je poseben znak naše dobe. Duševno in telesno oslabeli narod pa nima obstanka. Alkohol pa izroča tudi narodno posest, krasne vinske gorice, žitorodno polje, tujecem v roke. „Za tujca to polje rodi, za tujca se tržan poti, tujec uživa cvet in sad!“ — Bodimo v resnici dobrí rodoljubi — s treznostjo pokažimo, da iskreno ljubimo svoj rod. Ako smo vedno trezni, bomo tudi duševno in telesno krepki, in tujec nam ne bo gospodoval! — Navdušeno je občinstvo pritrjevalo govorniku! Za njim je mladenič L. Kociper prednašal A. Hriberejevo pesem: „Pastirček Miha“, ki v šaljivi obliki ponuja zlat nauk. Prvikrat je društvo predstavilo občinstvu dva mladeniča, a deklamovala sta tako dobro, da se je zadovoljstvo bralo vsem iz obraza. Prav tako! Mi mladi — mi gremo naprej! Ker bralno društvo nima pevskega zpora, je slovensko pevsko društvo drage volje ugodilo prošnji, da naj iz prijaznosti so-deluje. Pod vodstvom marljivega g. pevovodje Fr. Zacherla so pevci gracijo in precizno izvajali pevske točke med govorji in deklama-cijami. Občudovali smo krepko finočo soprano in altov, mogočne glasove tenorov in basov. Slovenskim pevkam in pevcem gre gotovo vse priznanje in zahvala za nenavadni užitek. Ve-liko je skrbel za razvedrilo g. dr. K. Grossman, ki je občinstvo zabaval s svojim velikim gramofonom. V komadu „Prekrasna si!“ je sopraniščina, gdč. Elza Repič, s svojim nežnim a krepkim glasom izborno tekmovala z gramofonom. V prosti zabavi se je po dražbi nabralo 39 K v društvene namene. V kroniki bralnega društva se mora častno zaznamovati ta Beseda, ki je res dobro vspela in je izobraževalne na-uke združila s prijetnim razvedrilm, utile cum dulci!

Žiče pri Poljčanah. Veselica, katera se je priredila v nedeljo 21. maja t. l., se sme pričevati najlepšim prireditvam, kolikor smo jih doživelji v Žičah. Kako se je ljudstvo zanimalo za to veselico, nam spričuje dejstvo, da je bila prostorna šolska soba do zadnjega kotička polna. Častno število ljubih gostov iz Konjic, Špitaliča, Dramelj, Ponikve, Loč, Št, Jerneja in drugih sosednih župnij, nas je pre-senetilo ta dan. Kar se tiče igre „Lurška pastaria“ moramo vse le pohvalno omenjati. Nastopili so vsi igralci kako samozavestno in lepo, da smo jih vsi občudovali. Prvič so tudi nastopili pri tej veselici žiški tamburaši. Vse točke so izvajali izborno pod vodstvom gospoda Jakoba Kosarja, župnika v Žičah. Žičani smemo res biti ponosni, da imamo v naši sredini tako delavnega in za vse dobro vnetega gospoda župnika. Po-nosni pa smemo tudi biti na naše mla-de igralce, ki žrtvujejo vkljub telesnemu napor-nemu delu svoje duševne moči v povzdigo glasbe in prijetnih iger v čast občine, v pro-čit slovenske naše domovine. Želimo le, da bi imeli še večkrat priliko tako imenitno se zabavati, kakor smo se v nedeljo dne 21. majnika.

Katoliško slovensko politično društvo na Teharjih priredilo je dne 21. maja t. l. ob 4. uri popoldne svoj izvanredni občni zbor pri Sv. Lovrencu pod Prežinom v prostorih g. Franca Kompolšek. Udeležba je bila mnogobrojna. Kot prvi govornik je nastopil g. dr. Fr. Štor iz Teharj, ki je razlagal, kako se deluje v sedanjem državnem in de-

želnem zborn. Nato je predaval Miha Levstik, učitelj na okoliški šoli v Celju, o sadjarstvu kaj več zanimivega in tudi obljudil, o priložnosti o tem še kaj več govoriti. Na posled je govoril č. g. kaplan Ivan Čemazar iz Teharj o veliki koristi političnega brialnega društva in navduševal zbrano občinstvo, da bi vsi tisti, ki še niso udje političnega društva, k njemu pristopili. Pristopilo jih je 33. Pri vseh treh točkah je sledilo občinstvo z velikim zanimanjem predavanju, za kar so želi čast. gospodje govorniki občno zahvalo.

Gospodarske stvari.

Mednarodni ribiški shod. Letos bo na Dunaju shod prijateljev in gojiteljev ribištva iz vseh držav. Shod ima nalogo, da razpravlja in storji sklepe, ki so v zvezi z ribištvom pri nas in v drugih državah. Gotovo bo imel ta shod pomen v znanstvenem narodnogospodarskem oziru, a praktično ne bo mnogo koristil, ker se pri nas nič ne poskrbi, da bi se znanstvene pridobitve v ribištvu zanesle tudi med sirje kroge ljudstva, ki se peča z ribištvom!

Gospodarska razstava v Pragi, katero smo tudi mi naznani, je imela velikanski uspeh. Obiskalo jo je nad 60.000 ljudi. Naval je bil tako velik, da so morali pri treh blagajnah prodajati vstopnice. Na razstavo je prišel tudi poljedelski minister grof Bukoj, katerega je predsednik razstave dr. Miroslav prince Švarcenberg pozdravil v češkem jeziku. Grof Bukoj je odgovoril, da ga veseli sijajni razvoj razstave, ki je bila pred leti še vedno tako majhna, a sedaj je narasla tako mogočna. Vi-soko ceni upliv, ki ga imajo razstave za napredek narodnega gospodarstva. Ob koncu razstave so se razdelila odlikovanja in nagrade. Ves izobražen kmetski svet v Avstriji se čudi veliki in krasno uspeli razstavi čeških poljedelcev. Mi pa se žalostno vprašamo, kdaj bomo že slovenski kmetsje tako daleč? Mi se pulimo za nemščino, kakor majhni otroci za suhe slive, za svoje kmetske potrebe pa se ne brigamo. In kdo stoji z dušo in telesom ob naši strani? Pri Čehih vidimo najvišje kroge na čelu gospodarskih podjetij. A pri nas? Nišamo grofov in princev, a to ni glavno! Imamo pa toliko gospodov, ki ne delajo nič na narodnem polju, nič na splošno političnem polju, kateri bi torej kot narodno in politično neomadeževani tako lahko korakali na čelu narodno-gospodarskega življenja, nas kmeta vodili ter nam skrbeli za pouk, da bi se znali kmalu tudi sami voditi. Toda nihče se ne gane!

Društvena naznanila.

Iz Ptujke gore. Bralno društvo na Ptujki gori priredi dne 28. majnika ob 5. uri popoldne v gostilni gospa Jagodič društveno veselico. Na vzpredu je petje, igra; „Eno uro doktor“ in tamburanje. Iz prijaznosti sodelujejo hajdinski tamburaši. K obilni udeležbi vabi prijazno odbor.

Kat. bralno društvo v Št. Jurju ob juž. Žel. predstavlja 1. in 4. junija igro: „Lurška pastarica“! Tudi pelo in tamburalo se bode. Kraj: gostilna Nendl. Začetek ob 4. uri popoldan.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni priredi dne 28. maja t. j. prihodnjo nedeljo v prostorik g. Škerleca veselico, pri katerem se bodete predstavljali igri: „Dve materi“ in „Sv. Elizabeta“. I petje ter tamburanje je na dnevnem redu. Vstopnina znaša 40 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Klub jugoslovenskih agronomov na Dunaju si je izvolil na svojem prvem rednem občnem zboru dne 18. maja 1905 za letni tetaj sledič odbor: Predsednik: cand. agr. Anton Podgornik, podpredsednik: cand. agr. Djordje Kolarowsky, blagajnik in knjižničar: stud. forest. Jos. Vodopivec, tajnik: Radoslav Kosjek, stud. forest., preglednika: cand. agr. Jos. Zidanšek in stud. agr. Ante Götz.

Čebelarska podružnica v Dornovi bode imela na binkoštni pondeljek, t. j. 12. junija t. l. zborovanje v šolskih prostorih, pri katerem bode naši slavnoznaniti potovalni učitelj g. Janko Jurančič predaval o umni čebeloreji. Sosedne čebelarje ter tudi druge posetnike vabi k prav obilni udeležbi odbor.

Listnica uredništva: Mozirje: Kakor iz-vemo, ni moža podpisane imena v Mozirju, torej se tudi ne moremo zanesti na vaše informacije. Sicer pa se take reči lažje uredijo brez napadov v časnikih. — Dobje: Ne vemo, koga menite, a urednik mora to vedeti, da vemo presoditi celo stvar. — Sv. Ropert v Slov. gor.: Zaradi poštnega sela se bomo pritožili na poštno ravnateljstvo!

Slovenci! Spominjajte se
,,Zgodovinskega društva!"

Loterijske številke.

Gradec 20. maja: 80 21 64 52 11
Dunaj 20. maja: 24 52 26 2 64

Tržne cene

v Mariboru od 14. do 20. maja 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	—	20	80
rž		16	—	16	80
ječmen		17	60	18	40
oves		16	20	17	—
koruza		17	—	18	—
proso		18	60	19	40
ajda		17	60	18	40
seno		4	80	5	20
slama		3	90	4	30
	1 kg				
fizola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	—	—	8
sir		—	34	—	72
surovo maslo		2	10	2	80
maslo		1	10	2	40
špeh		1	38	1	44
zelje, kisla		—	28	—	36
repa, kisla		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
" kisla		—	60	—	70
	100				
zelje	glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	5	—	—

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospo-
dinjstvu, kadar se na-
pravlja kavina pijača.

Zahtevajte le izvirne zavoje
z imenom »KATHREINER«.

Posojilnica v Oplotnici
bo imela v nedeljo, dne 4. junija 1905
393 1-1 ob 4. uri popoldne

občni zbor

v posojilnični pisarni z dnevnim redom: 1. Poročilo predstojništva. 2. Naznanjanje bilance za leto 1904. 3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku. 4. Predlogi.

ODBOR.

Kmetijsko društvo na Frankolovem

388 1-1 ima svoj

redni občni zbor

v nedeljo, dne 4. junija t. l. popoldne po večernicah v svoji pisarni, Loka št. 43, z sledešim vzporedom: 1. Poročilo, oziroma čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načeljstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1904. 4. Volitev načeljstva in nadzorstva. 5. Prosti predlogi. Ako bi ob določenem času ne bilo zbranih zadostno število članov, se takoj eno uro pozneje otvoriti drugi občni zbor, ki se konstatira sklepčnem ob vsakem številu navzocih članov.
Načeljstvo.

Na prodaj je:

a) **Hiša v Ormoži**, nahajajoča se v jaks dobrem stanu, z veliko kletjo, z lepim sadonosnikom, njivo, vrtom, vse arondirano, kako pripravljeno za vrtnarstvo, meri skupaj 1 pl 682 □k;

b) **vinograd**, obstoječ iz 8 pl 934 □k skoro vse na novo nasajenih goric, 10 pl 1139 □k šume, 4 pl 1349 □k njiv, 5 pl 1153 □k travnikov in 2 pl 916 □k sadonosnika in pašnika, vse arondirano, tik Jeruzalema v najboljšem kraju ormoško-ljutomerskih goric;

c) **hiša v Mihalovcih**, oddaljena 10 minut od župne cerkve pri Svetinjah, sposobna za kakega umirovljenega č. g. duhovnika, s popolno gostilniško koncesijo in veliko kletjo; k hiši spada 3 pl 971 □k zemljišča, med temi 1 pl 103 □k obnovljenih gorie, drugo so njive, travniki in sadonosnik.

Plačilni pogoji so pri vseh treh zemljiščih prav lahki, ker je treba le četrtnino kupnine v gotovini položiti, ostane pa po dogovoru.

Podrobna pojasnila daje biležniška pisarna v Ormoži.

360 2-2

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. • • • •

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spesosno pri želodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujo izmeček, odpravijo naduh, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prehavo, čistijo kri in ūreva. Preženo velike in male glistete vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborna proti hričavosti in prehljenju. Lečijo vse bolezni na Jetrib in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja. — Cenā je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. { 4 ducate (48 steklenic) 14·60 K. 2 duca (24 steklenic) 8 K. { 5 ducatov (60 steklenic) 17— K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznalih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navedam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vsephom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-20

Zdravje je največje bogastvo!

Duhovnika

se išče, ki bi služil sv. mašo od začetka junija do srede septembra. 140 K mesečno intention, brez stanovanja in hrane. **Baronica Beck**, Dunaj III. Salesianergasse 2.

389 1-1

Josip Volčič,

mizar

Maribor Šmiderjeva ulica št. 3, Maribor

se priporoča častitemu občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih del, kakor pohištvo v vsakem sloju od najfinješega do najpriprostnejšega izdelka, kuhinjsko opravo, opravo za proizvodnje in pisarne, vsakovrstno delo za stavbo in vsa v to stroko spadajoča popravila.

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici

priporoča lepo novo zalogu manufakturnega blaga. Botri, dečki in deklice, ki se bodo vdeležili sv. birme imajo ugodno priliko nabaviti si prav lepo obleko po nizki ceni.

Opozorim letos na posebno izvrstne kose, kamene, srpe itd.

372 5-2

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1·50, s pošto vred K 1·60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnosti se mora pridjeti znak za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavčka, modele za predtiskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospoška ulica št. 15. 426 51-48

Vino na prodaj: 200 hl belega vina iz Haloz letnika 1904 prav-dobre kakovosti. Vzroci na zahtevo. Gregorič-dediči, Majberg, pošta Št. Vid pri Ptaju. 332 6-4

Gostilno dobro idočo, z lepo hišo za letni izlet, tabak trafika, grajzlarja in popolna koncesija, dober sadonosnik in vrt, blizu mesta in kolodvora se ceno proda. Sodi tudi za penzioniste. Naslov pove upravnosti. 331 5-4

Lepa zidana hiša v dobrem stanu se proda po nizki ceni v Studencih pri Mariboru, štiri stanovanja, velika klet, dvarnice, 1/4 orala rodovitne njive, meščena najemnina 46 K. Več pove Franc Čerič, posestnik v Studencih pri Mariboru. 356 5-3

Novozidana hiša v Studencih hiš. št. 185 pri Mariboru, pet sob, 4. kuhinje, lep vrt, studenec, in v hiši grajzlerja, se takoj za 3000 gld. proda. Izplača se labko samo 1000 gld., drugo ostane od posojilnice. 376 3-2

Posestvo z mlinom dvajset minut od mesta Celje, zidano z opeko krito je na prodaj. Mlin z dvema tečajema za belo in zmesno mletje in na stanovitni vodi, dve prostorni sobi in klet. Drugo poslopje tudi zidano in z opeko krito z eno sobo in štirimi hlevi za svinje in govedo. Kolarica za seno in drva. Najemnina od dveh sob po 12 K na mesec. Tudi nekaj njive, travnika in lepe vinske trte. Vse v dobrem stanu. Proda po vredni ceni Teresija Videnski, mlinarca v Pečevniku, pošta Celje. Štajersko. 362 2-2

Ribiči pozor! Proda se cela priprava za ribarstvo, namreč, ladja in dve mreži. 1 mreža (Spiegelnetz) 22 m dolga in duga mreža 45 m dolga, in se vse skoro polnoma novo. Naslov pove upravnosti Slov. Gospodarja. 365 3-2

Hiša s štirimi sobami, kuhinja, klet, kovačija, konjski, kravji in svinski hlev, vrt, sadovnjak, studenec, blizu cerkve se proda. Naslov Ivana Ferk, Kamnica pri Mariboru. 363 2-2

Klavir, lep in dobro ohrajen, proda se za nizko ceno zaradi pomanjkanja prostora. Odda se tudi več kompozicij za klavir. Jan. Šavpli, org. na Žihpolji pri Celovcu. (Maria Rain). 359 3-2

Hiša v Ptaju, Schlossgass. št. 4 se takojo proda. Iliša je zidana, ima 1 sobo, 1 sobico, kuhinjo, vežo, podstreško sobo s kuhinjo, klet in dvarnico, zraven mal vinograd 1114 □ m, ki je sposoben za zidanje vile vsled zdrave lege, krasen razgled čez mesto in Ptajsko polje, leži na najvišji točki mesta in jo proti severu ščiti hrib z gradom. Oddalja od Glavnega trga 150 metrov. Zraven spadata tudi dva polja, velika 3751 □ m. Cena 9000 K. Natančnejši pogoji pri posestniku Jožefu Ledinšek, Schlossgasse. Isti posest proda tudi zidano hišo v Hajdinu, 20 minut iz mesta, ob glavnih cestih. Cena 1700 gld. 368 3-2

Trgovina z manufakturnim, špecerjskim in železnim blagom v cvetočem stanju se takoj proda. Ponudbe na upravnosti "Slov. Gospodarja" pod št. 390. 4-1

Posestvo z najmanj 200 gld. dohodkov na leto se da v najem istemu, kateri posodi od 200 do 400 gld. na dve leti, za posojilo se da zanesljiva varnost. Več pove Jan. Zmajšek v Prevorji pošta Pilštanj. 392 2-1

Lepo posestvo z močnim, zidanim poslopjem v najboljšem stanu, blizu cerkve tik ceste, obstoječe iz rodovitnih travnikov in njiv, mladih sadonosnih nasadov in lepih lesov, okoli 30 orafov, se iz prostre roke proda. Več se izve pri lastniku Juriju Mulec v Loženah, Šv. Marjeta ob Pesnici. 394 1-1

Dober zasluzek! Na račun se da gostilna, kjer se vino in žganje toči in bi najbolj ugajalo za kakšnega krojača ali čevljarja. Najmanj 200 K je treba kavice položiti. Več se izve pod naslovom: Dober zasluzek št. 150, poste restante Šoštanj. Štajersko. 397 2-1

Novozidana hiša z 2 sobama, 2 kuhinji, zraven več stavbišč, voda blizu hiše, se po ceni proda v Poberžu, Fraustaudnerstrasse 118 p. Maribor. 382 3-1

Vinogradniki pozor! Približuje se čas, ko bo treba zopet trsje požlahtnjevati v mladiku. Če kdo potrebuje delavca, ki dobro razume cepiti na kupeliranje in stransko priklapanje, naj mi pred časom naznani. Naslov v upravnosti. 381 3-1

Cerkownik se priporoča č. duhovščini v službo, ki ume snago vzdrževati v cerkvi in je lepega krščanskega vedenja, zraven rokodelc, star 30 let. Ponudbe na upravnosti 354 3-3

Proste službe.

Službo organista brez mežnarje išče mlad izučen ceciljanec, ki je dovršil tudi dva gimnazijalna razreda. Je zmožen voditi pevske zbole. Naslov pove upravnosti. 353 3-3

Izurjen cerkownik dobi službo s 1. junijem t. l. Prednost ima oženjen rokodelc brez otrok. Cerkveno predstojništvo v Remščaku P. Marenberg. 375 2-2

Za službo cerkvenika se priporoča velečastitim cerkvenim predstojništvom na kako dekanjsko ali mesno župnijo oženjen mož, 35 let star brez družine, z dolgotletnim spričevalom. Žena je perica in šivilja. Zna dobro tudi cerkveno platneno obleko delati. Oba zmožna slovenskega in nemškega jezika. Naslov pri upravnosti. 374 3-2

Močan učenec se sprejme pri Ferd. Bratuša, pek v Slov. Bistrici. 364 2-2

Priden deček, kateri ima veselje za čevljarja se takoj sprejme v uk pri Ant. Bohaku, Karčovina pri Ptaju. 366 2-2

Spretna gospodinja išče službo v kako župnišče. Naslov pove upravnosti. 396 4-1

Mlad organist, novinec, želi nastopiti službo, ki ume tudi zdržati snago v cerkvi v celjskem ali Slov. Bistriškem okraju v bolj majhni fari. Naslov v upravnosti. 395 1-1

Učenca, ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika, z dobrim šolskim spričevalom sprejme takoj Alojzij Gnišek, trgovec z manufakturnim blagom "pri Amerikancu" v Mariboru, Grajski trg 2. 384 1-1

Otvoritev ljudske kavarne v Tegetthoffovi ulici št. 6. Maribor nasproti frančiškanski cerkvi. Priporočam cenj. občinstvu najboljšo kavo, čaj in vse okrepcave kakor: velika časa kave 10 kr., mala 6 kr., čaj 10 kr. Za mnogobrojen obisk prosi z odličnim spoštovanjem

Josipina Saria, Tegetthoffova ulica št. 6, zraven gostilne 382 5-1 "pri grozdu".

Vizitnice
priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9/60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5/60. 85 48-15

BENEDIKT HERTL, posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gospoška ulica.

Pozor!

Najbolj trpežni in fini
klobuki

se kupujejo po nizki ceni pri
Francu Jankovič
255 8-8 v Vitanju.

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs, Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-9

Razpis službe.

Pri občinskem uradu v Framu je služba občinskega redarja izpraznjena. Prosilci, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožni, naj se do 31. majnika t. l. osobno pri županu predstavijo. Plača po dogovoru. 379 1-1

Obč. urad v Framu, dne 15. maja t. l.

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje

priporoča: Traverze, železniške šinje cement, cevi iz kamenčine in strešno lepenko.

Razne poljedelske stroje
posebno pa

peronospora - brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

Cenik poljedelskih strojev je izšel.

311 6

Važno za vinarje!

Jožef Hietzl
(Fiebingerjev naslednik)

kollar v Mariboru, Koroška ulica 6.

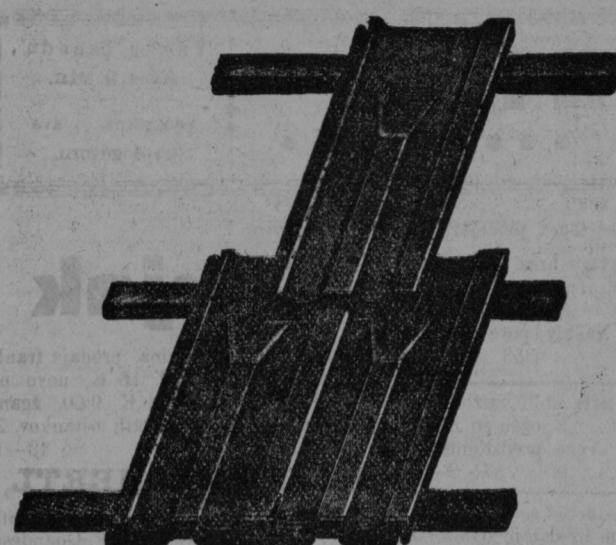
Opozarjam vinogradnike na moje nove bakrene vokume

**peronospora
brizgalnice.**

Z ventilimi na kroglo in Allweilerjevim razpršilnikom, vrčko za donašanje in žvepljeni aparati. 330 4-4

Cena popolne brizgalnice 22 K.

F. P. Vidic & Komp Ljubljana, opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino zarezane strešne opeke, „Koroški model“ (Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

O Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. O
Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najlčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekti pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

386 20-4

Sprejmejo se zastopniki.

Takoženja in najzanesljivejša postrežba.

RAZPIS.

Pri okrajnem zastopu Šmarje pri Jelšah je provizoričeno oddati služba okrajne babice z letno plačo (renumeracijo) 160 K. — Prošnje spremljene z diplomo, spričevalom uradnosti in eventuelnim dokazom sedajnjega delovanja je vložiti pri podpisnemu okrajnemu odboru do 15. junija 1905. Nastop službe takoj.

Okrajni odbor Šmarje, dne 17. maja 1905.

387 2-1

Načelnik: dr. Jos. Georg.

Trgovina z mešanim blagom in gostilno

dobro urejena in prospevajoča, na izvrstnem prostoru, neposredno pri cerkvi in cesti se da s 1. junijem 1905 v najem samo izučenimu trgovcu, ki plača kavcijo, je zmožen slovenskega in nemškega jezika in ima nekaj tisoč v rokah. Ponudbe na lastnika L. Matthieu, Zreče pri Konjicah.

383 1-1

Stefan Kaufman,

trgovec v Radgoni

priporoča najboljše kose, srpe in drugo pristno štajersko želesje.

386 5-1

Točna in solidna postrežba.

V prvi slovenski trgovini z manufakturnim blagom „pri Amerikancu“

385 2-1

Alojzij-a Gniušek, Maribor

Grajski trg štev. 2, Burgplatz 2

se dobi blago ceneje, kot v vsaki drugi prodajalni, suknjo za možke in ženske obleke, v veliki in lepi izberi. Sukno (štof) za celo možko obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg, stane gld. 2-50, 3-20, 4-50, 6- in naprej do najfinjejsih vrste; gladki črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vseke vrste suknjenega blaga. Lepa volna za žensko obleko v najnovojših modnih barvah. Izvrstno lepi svileni (židan) robci za na glavo od gld. —65, —80, —90, 1—, 1-20, 1-40 in naprej. Velika zaloge perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlna (civilnih) za postelje; posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2— naprej. Izgotovljene rjuhe od gld. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstna upravo kot: pisane in bele srajce, ovratnike (kravate), gate, ženske jopice, podjančnice, in predpasnike, in mnogo drugega. V moji prodajalni kupujejo vsi Slovenci priporočajo tudi vlč duhovniki pri meni kupovati.

VABILO na

občni zbor

„Okrajne posojilnice v Ljutomeru“ ki se bode vršil v nedeljo, dne 28. majnika t. l. ob 8. uri dopoldne v Fran-Jožefovi šoli v Ljutomeru.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva o računu za l. 1904 in odobrenje istega. 3. Izločitev udov. 4. Razni predlogi. — Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši v četrtek, 8. rožnika ob 8. uri dopoldne drug občni zbor z istim dnevnim redom in v istih prostorih, ki bo v smislu § 35, ad št. 2 veljavno sklepal ne oziraje se na število navzočih zadružnikov.

Ljutomer, 13. maja 1904.

380 1-1

Načelstvo.

Primerno berilo za mesec maj.

Kartuzijanskega brata Filipa

Marijino življenje.

Slavospev obsegajoč nad 11.000 verzov. Po staronemškem izvirniku speval M. Zemljič.

Cena s poštnino K 2-20. Dobiva se le v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Demetrij Glumac,

kotlarski mojster

Kaserngasse 13. MARIBOR Kaserngasse 13.

priporoča svojo veliko zalogu

kotlov,

najboljših

cistobakrenih

301 10-5 brizgalnic itd.

Prevzame tudi popravila, katera izvrši točno in po ceni.

Filialka v Celju: Gračka ulica štev. 28.

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.